

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC520

Zaaknummer Klachtencommissie 2013W1059

datum uitspraak 17/04/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], in [land],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie der Missie (Lazaristen),
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ter griffie ontvangen op 20 juni 2014. Met het aanvraagformulier zijn bijlagen meegezonden, waaronder het klaagschrift en een mailbericht van verzoeker d.d. 17 april 2013 gericht aan de 'Superior General van de Congregatie der Missie'. Beide stukken vermelden de aard, omvang, frequentie en overige omstandigheden van het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan.

Ook is ter griffie ontvangen de brief d.d. 17 juni 2014 van verweerder, alsmede het door verweerder opgestelde document, door hem gedateerd in de periode van 27 mei en 17 juni 2014, en geheten 'Antwoord op het klaagschrift 2013W1059 van [klager] door [kerkelijk verantwoordelijke]'. Deze brief en dit document (zie 4.5 van dat document) bevatten een schriftelijke erkenning van het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan.

1.2 Bij brief van 23 september 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft daarop gereageerd bij mailbericht van 24 september 2014, welk mailbericht ter kennisneming is doorgeleid naar verweerder. Verweerder heeft bij brief van 18 oktober ontvangen op 17 november 2014, gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze in het klaagschrift (zie onder 1.1.) staan vermeld en zijn erkend door verweerder, zoals vermeld onder 1.1.

Kort weergegeven en nader beschreven in het klaagschrift gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker komt uit een gezin met drie kinderen. De vader van verzoeker was werkzaam bij [werkgever] en het gezin is op verschillende plekken in de wereld gestationeerd geweest, onder andere in [land]. Verzoeker heeft daar de '[school]' in [plaats] bezocht. Ook is hij rond [jaartal]-[jaartal] misdienaar geworden in [plaats], gelegen bij [plaats], de hoofdstad van [land].

Wijlen [voornamen] [naam] (hierna: frater [naam]) was een lieve en begrijpende man, die als missionaris werkzaam was op het eiland [land] van [jaartal] tot aan zijn overlijden in [jaartal]. Hij heeft meer dan eens misdienaren uitgenodigd om samen met hem te dineren. Frater [naam] vertelde dat apostelen mannen waren die elkaar erg na stonden, dat ze elkaar aanraakten en elkaars geliefden werden. Op deze wijze bereidde hij verzoeker voor op seksuele handelingen. Verzoeker is gedurende een periode van ongeveer 6 maanden, althans een aantal maanden, seksueel misbruikt door frater [naam]. Frater [naam] bouwde dit seksueel misbruik zorgvuldig op en breidde zijn seksuele handelingen gaandeweg uit tot orale seks en uiteindelijk tot verkrachtingen. Ook de verkrachtingen werden langzaam opgebouwd, zodat de pijn voor verzoeker dragelijk was. De verkrachtingen hebben gedurende een periode van ongeveer 4 maanden plaatsgevonden. Op enig moment mengde zich ook een persoon van [etnische] afkomst in het misbruik en werd er met drie personen tegelijkertijd, althans in elkaars bijzijn, seks bedreven. Het seksueel misbruik vond plaats in de sacristie of op de biljarttafel in de speelkamer.

Het seksueel misbruik vond ten minste één keer per week plaats. Verzoeker was zo geïndoctrineerd door frater [naam] dat hij zich bijna heilig voelde; hij dacht dichter bij Christus te komen door de handelingen.

Het seksueel misbruik heeft zich naar alle waarschijnlijkheid afgespeeld in de periode van midden oktober [jaartal] tot begin april [jaartal].

Verzoeker zal bij aanvang van het seksueel misbruik tussen de twaalf en dertien jaar oud zijn geweest.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van gedateerde stukken, zoals vermeld onder 1, bevattende een schriftelijke erkenning door verweerder van het jegens verzoeker door frater [naam] gepleegde seksueel misbruik, de aard daarvan en de bijkomende omstandigheden, aan de echtheid waarvan de Compensatiecommissie niet twijfelt.

Artikel 7 sub e van de Compensatieregeling spreekt over een bewijsstuk bevattende een schriftelijke erkenning door de dader zelf. In de onderhavige zaak is de dader zelf niet meer in

leven en heeft verweerder als kerkelijk verantwoordelijke het seksueel misbruik schriftelijk erkend. De Compensatiecommissie stelt een schriftelijke erkenning door verweerder op één lijn met de schriftelijke erkenning door de dader.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de jonge leeftijd van circa twaalf jaar.
- Het misbruik heeft zes maanden, althans een aantal maanden voortgeduurd, waarbij de verkrachtingen gedurende ongeveer vier maanden hebben plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit liefkozingen, zowel zonder als gepaard gaande met betasting van intieme delen, gedwongen oraal seksuele handelingen en anale verkrachtingen.
- Het misbruik heeft regelmatig, te weten tenminste één keer per week, plaatsgevonden.
- Het misbruik ging gepaard met indoctrinatie van verzoeker waarbij gepropageerd werd dat seksualiteit tussen hen beiden een vorm was om God te eren en normaal was omdat de apostelen elkaar ook liefhadden.
- Frater [naam] heeft toegelaten dat ook een andere persoon (de persoon van [etnische] afkomst) aan het seksueel misbruik heeft deelgenomen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij mailbericht van 24 september 2014 de gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief laat zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft een turbulent leven gehad. Het seksueel misbruik heeft een ernstige verwijdering teweeg gebracht in de relatie van verzoeker tot zijn ouders. Hij kon hen niet in vertrouwen nemen, twijfelde aan hun liefde voor hem en had het gevoel er alleen voor te

staan. In de periode van het seksueel misbruik is verzoeker van een excellente scholier (met een zeer hoog IQ) met een rijk sociaal leven, veranderd in een teruggetrokken jongen met matige schoolresultaten. In zijn studietijd heeft hij zich eenzaam gevoeld en twijfelde hij aan zijn seksuele identiteit. In die periode is hij verslaafd geraakt aan alcohol en ook is sprake geweest van drugsgebruik. Twee keer is zijn huwelijk gestrand; hij heeft moeite om zich te binden. Verzoeker heeft geen of nauwelijks contact met zijn kinderen en vindt dat hij niet in alle opzichten een goede vader voor hen heeft kunnen zijn. Dit wijt hij aan zijn eigen, door het seksueel misbruik verstoorde, persoonlijkheidsontwikkeling.

In het leven van verzoeker zijn periodes van succes afgewisseld met periodes van maatschappelijk disfunctioneren. Zo is sprake geweest van ontslag wegens slechte samenwerking met anderen, werkloosheid, schulden, depressies en relatieproblematiek. Hij heeft een eigen bedrijf, maar dit loopt/liep weinig succesvol. Zijn gebrek aan eigenwaarde en stabiliteit, zijn verslaving en zijn disfunctioneren komen voort uit het seksueel misbruik, dat hem in zijn jeugd is aangedaan.

Verzoeker is van zijn [leeftijd] gedurende bepaalde periodes onder behandeling (geweest) bij Dr. [naam] ('clinical psychologist' in [land]), wegens diverse problemen, waaronder relatieproblematiek en verslaving en op de achtergrond speelt het trauma van het seksueel misbruik. Daarvoor heeft hij kosten moeten maken.

In de hypothetische situatie dat hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou verzoeker een hoger inkomen hebben kunnen genereren dan thans in zijn leven het geval is geweest. Het seksueel misbruik heeft aan persoonlijk en financieel succes in verzoekers leven in de weg gestaan.

Verzoeker maakt aanspraak op het maximale compensatiebedrag binnen categorie 5.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 17 juni 2014 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het hem aangedaan seksueel misbruik en verzocht om verzoeker niet te belasten met het moeten aanleveren van bewijsstukken met betrekking tot de eventuele vermogensschade. Verweerder wijst er nadrukkelijk op dat de aanvraag van verzoeker op een voor verzoeker zo waardig mogelijke wijze moet worden afgehandeld, waarbij er van moet worden uitgegaan dat het aangedane seksueel misbruik ernstig is. Verweerder refereert zich aan het door de Compensatiecommissie vast te stellen compensatiebedrag, hetgeen verweerder heeft bevestigd in zijn brief van 18 oktober, ontvangen op 17 november 2014.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van uitzonderlijk seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 Het standpunt van verzoeker (zie zijn mailbericht van 24 september 2014) komt er op neer dat hij als gevolg van het seksueel misbruik in zijn opleiding is afgezakt van een zeer sociale leerling met een hoog IQ en goede cijfers naar een middelmatige, teruggetrokken leerling, die vervolgens ook middelmatige banen heeft gehad in plaats van een carrière op HBO- of academisch niveau. Verder is er een levenslang [verslavingsproblematiek] waardoor ook regelmatig problemen in de arbeidssfeer zijn ontstaan. Er is ook sprake geweest van een strafrechtelijke veroordeling voor [delict].

Uit het overgelegde Curriculum Vitae blijkt dat verzoeker op 23-jarige leeftijd een opleiding op [niveau] heeft afgerond, hetgeen - naar het oordeel van de Compensatiecommissie - niet duidt op een noemenswaardige vertraging in zijn opleiding of op een opleiding onder zijn niveau. Dit brengt de Compensatiecommissie ertoe geen vergoeding te adviseren in verband met studievertraging.

In het arbeidzame leven is in ieder geval in de periode nadat verzoeker uit het leger kwam sprake geweest van werkzaamheden onder het opleidingsniveau: van [jaartal] tot [jaartal] werkte verzoeker immers tegen het minimumloon als [functie] en van [jaartal] tot [jaartal] was hij werkloos. Pas vanaf [jaartal] tot [jaartal] is hij op zijn opleidingsniveau aan de slag gegaan als '[beroep]'. Vanaf [jaartal] tot [jaartal] heeft hij een eigen bedrijf gehad, dat niet succesvol was.

Verzoekers goede opleidingsniveau, zijn periodes van werkloosheid en zijn banen onder zijn niveau bezien in samenhang met het uitzonderlijk seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan, brengen de Compensatiecommissie ertoe aannemelijk te achten dat het onderhavige seksueel misbruik als één van de oorzaken moet worden beschouwd van de geleden inkomstenderving. Gelet op de uitdrukkelijk wens van verweerder om verzoeker niet te belasten met het moeten verzamelen van bewijsstukken ter ondersteuning van deze gestelde vermogensschade, is de Compensatiecommissie van oordeel dat deze vermogensschade, zij het gedeeltelijk, voor vergoeding in aanmerking moet komen. Gedeeltelijk, aangezien ook sprake is geweest van seksueel misbruik dat verzoeker eerder én later in zijn leven is aangedaan door andere personen dan frater [naam] en waarvan aannemelijk is dat deze gebeurtenissen ook zullen hebben bijgedragen aan de ontstane vermogensschade. De Compensatiecommissie merkt in dit kader op dat zij bij de bepaling van de hoogte van het te adviseren compensatiebedrag zich wel rekenschap geeft van het feit dat frater [naam] heeft toegestaan dat een man van [etnische] afkomst in het seksueel misbruik door frater [naam] betrokken werd. Nu de toe te rekenen vermogensschade niet concreet is te berekenen, zal deze schattenderwijze worden vastgesteld.

Tot slot zij opgemerkt dat verzoeker naar zijn zeggen ook in [land] een aanvraag voor compensatie heeft ingediend wegens seksueel misbruik dat hem door een andere persoon dan frater [naam] is aangedaan. Eventuele uitkeringen die een slachtoffer in het buitenland bij wijze van compensatie heeft verkregen of zal verkrijgen, worden door de Compensatiecommissie niet in haar afweging betrokken. De Compensatiecommissie is alleen bevoegd te oordelen over seksueel misbruik dat is gepleegd door personen die zijn of waren verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland en betreft in haar oordeel alleen vergoedingen die in dat kader zijn verstrekt.

4.6 Naast een vergoeding voor vermogensschade kan verzoeker uiteraard ook aanspraak maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade. Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang is aangedaan en dat als uitzonderlijk misbruik heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker en zijn naasten. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van € 70.000,- voor zowel materiele als immateriële schade geadviseerd dient te worden. Aangezien verzoeker reeds bij wijze van voorschot een bedrag van € 25.072,72 heeft ontvangen, resteert thans een te adviseren bedrag van € 44.927,28.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van € 44.927,28 (€ 70.000,-- verminderd met het bij wijze van voorschot van € 25.072,72 reeds betaalde bedrag) te betalen aan verzoeker.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 17/04/2015 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter